ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **Energetika Návsí, s. r. o.,** se sídlem Šemberova 66/9, Olomouc, zastoupená Mgr. Markem Gocmanem, advokátem se sídlem 28. října 438/219, Ostrava, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Olomoucký kraj,** se sídlem Lazecká 545/22, Olomouc, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 5. 2018, č. j. 484889/18/3101-51523-809547, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 19. 9. 2018, č. j. 65 Af 36/2018 – 17,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Řízení před krajským soudem

[1] Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci usnesením ze dne 19. 9. 2018, č. j. 65 Af 36/2018 – 17, žalobkyni nepřiznal osvobození od soudních poplatků v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 5. 2018, č. j. 484889/18/3101-51523-809547, ve věci převedeného přeplatku na dani z přidané hodnoty. Podle krajského soudu z vyplněného prohlášení o majetkových poměrech a přiložených příloh vyplynulo, že se na účtu žalobkyně nacházela ke dni 28. 2. 2018 částka 65 049,84 Kč, která je postačující k zaplacení soudního poplatku. Kromě toho byl za zkoumaná období posledních tří let

úhrn čistého ročního obratu žalobkyně vždy v kladných hodnotách, konkrétně za zdaňovací období od 1. 4. 2014 do 31. 3. 2015 ve výši 3 201 282 Kč, za zdaňovací období od 1. 4. 2015 do 31. 3. 2016 ve výši 871 209 Kč a za zdaňovací období od 1. 4. 2016 do 31. 3. 2017 činil roční úhrn čistého obratu 8 078 466 Kč. Krajský soud tak dospěl k závěru, že žalobkyně prostředky k uhrazení soudního poplatku disponuje a že je i přes svou složitou hospodářskou a finanční situaci schopna uhradit soudní poplatek v předepsané výši.

II. Kasační stížnost žalobkyně

[2] Proti usnesení krajského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodů, které podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.).

[3] Úvodem kasační stížnosti namítla, že v souladu se zásadou legitimního očekávání předpokládala, že se totožný soud neodchýlí od svých dřívějších rozhodnutí. V této souvislosti také poukázala na řízení vedené u téhož soudu pod sp. zn. 65 Af 45/2017, v rámci kterého bylo vydáno dne 15. 8. 2017 rozhodnutí, jímž bylo její žádosti o osvobození od soudního poplatku vyhověno. K žádosti o osvobození od placení soudního poplatku měl přitom krajský soud prakticky totožné dokumenty.

[4] Stěžovatelka se dále domnívá, že krajský soud nesprávně interpretoval údaje, které mohl zjistit z předložených dokladů a které nadto zná ze své úřední činnosti. Pokud by totiž krajský soud postupoval správně, dospěl by k závěru, že prostředky na účtu stěžovatelky nelze použít, neboť ty jsou předmětem exekuce vedené správcem daně. Ve vztahu k tzv. čistému obratu za období od 1. 4. 2014 do 31. 3. 2015, tedy za období končící dva roky před podáním žaloby, pak byly skutečné finanční příjmy stěžovatelky v rozsahu přibližně 1,1 mil. Kč, přičemž zbytek tvořil zápočet se společností MPS Mont, a. s. Tyto finanční příjmy však byly použity na úhradu nutných provozních nákladů. Ve vztahu k tzv. čistému obratu za období od 1. 4. 2015 do 31. 3. 2016 jde o tržby z prodeje elektřiny a za tzv. zelený bonus. Získané finanční prostředky nicméně byly použity na úhradu nezbytných provozních nákladů, které bylo nutno vynaložit za účelem získání příjmů. Ve vztahu k tzv. čistému obratu za období od 1. 4. 2016 do 31. 3. 2017 nebyly prováděny žádné operace generující tok finančních prostředků, pouze došlo k účetním operacím v souvislosti se zaúčtováním úroků z prodlení a odpisu dluhů. Nadto stěžovatelka uvedla, že prakticky veškeré volné finanční prostředky zadržuje správce daně, který neuznává jí uplatněné nadměrné odpočty, čímž se zhoršuje rentabilita provozu o nevrácenou daň z přidané hodnoty, resp. pokud jsou nadměrné odpočty uznány, pak nejsou vráceny a jsou jednostranně započítány na údajné porušení rozpočtové kázně.

[5] Jelikož tedy stěžovatelka momentálně neprovozuje žádnou činnost, nedisponuje žádnými finančními prostředky ani majetkem, jsou v jejím případě dány zvlášť závažné důvody ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s., a proto měla být osvobozena od placení soudních poplatků.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti. Konstatoval, že stěžovatelka je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byla účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.), kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), přičemž stěžovatelka je zastoupená advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[7] Na tomto místě je též třeba uvést, že v nyní projednávané věci, v níž kasační stížnost směřuje výlučně proti usnesení krajského soudu, kterým nebylo stěžovatelce přiznáno osvobození od soudních poplatků, Nejvyšší správní soud tuto již nevyzýval k zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost, neboť podle usnesení jeho rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 – 19: „S*těžovatel má povinnost zaplatit poplatek za řízení o kasační stížnosti jen tehdy, pokud kasační stížnost směřuje proti rozhodnutí krajského soudu o návrhu ve věci samé (o žalobě) či o jiném návrhu, jehož podání je spojeno s poplatkovou povinností* (...) *Jestliže je tedy poplatková povinnost spojena s řízením o žalobě, v jehož rámci rozhoduje Nejvyšší správní soud o „procesní" kasační stížnosti, nevzniká podáním takové kasační stížnosti stěžovateli nová poplatková povinnost, neboť za řízení ve věci je již zaplaceno (případně se tato otázka řeší).*"

[8] Nejvyšší správní soud pak přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti, a přitom neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[9] V této souvislosti Nejvyšší správní soud dodává, že se kasačními stížnostmi stěžovatelky podanými ve skutkově obdobných případech zabýval v nedávné době již několikrát, a to např. v rozsudcích ze dne 29. 10. 2018, č. j. 9 As 357/2018 – 29, ze dne 29. 10. 2018, č. j. 9 As 358/2018 – 29, a ze dne 31. 10. 2018, č. j. 1 As 323/2018 – 28, přičemž nemá důvodu se od závěrů zde vyslovených jakkoliv odchylovat.

[10] Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. *účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.*

[11] Meritem daného případu je nesouhlas stěžovatelky s rozhodnutím krajského soudu o neosvobození její osoby od placení soudního poplatku. Stěžovatelka je přitom přesvědčena o své nemajetnosti právě ve smyslu shora citovaného ustanovení.

[12] Nejvyšší správní soud tedy nahlédl do stěžovatelčina prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, jakož i do dalších přiložených dokumentů, které jsou součástí soudního spisu, aby vyhodnotil, zda bylo nepřiznání osvobození od soudních poplatků skutečně správné a v souladu se zákonem. V prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků stěžovatelka uvedla, že na bankovních účtech nemá žádný disponibilní zůstatek a že jí prakticky veškeré volné prostředky zablokoval žalovaný. K výši příjmů stěžovatelka sdělila hospodářský výsledek za rok 2014, který činil -14 297 000 Kč, hospodářský výsledek za rok 2015, který činil - 16 086 000 Kč, a hospodářský výsledek za rok 2016, který činil - 8 840 000 Kč. Z prohlášení vyplývá, že je vlastníkem nemovitosti evidované na LV č. 4203 v k. ú. Návsí. Z přiznání k

dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období od 1. 4. 2014 do 31. 3. 2015 vyplývá roční úhrn čistého obratu ve výši 3 201 282 Kč, za zdaňovací období od 1. 4. 2015 do 31. 3. 2016 vyplývá roční úhrn čistého obratu ve výši 871 209 Kč, za zdaňovací období od 1. 4. 2016 do 31. 3. 2017 vyplývá roční úhrn čistého obratu ve výši 8 078 466 Kč. Stěžovatelka předložila výpis z katastru nemovitostí k LV č. 4203 ke dni 23. 10. 2017 a výkaz zisku a ztráty ke dni 31. 3. 2017. Dále stěžovatelka doložila oznámení o zrušení svého účtu č. 107-8909960237/0100 u Komerční banky, a. s., ke dni 26. 9. 2017, s konečným zůstatkem -11,71 Kč. Z výpisu z účtu vedeného u PPF banky, a. s., ze dne 28. 2. 2018, číslo účtu 2016350004/6000, vyplývá, že banka na zmíněném účtu k uvedenému datu evidovala účetní zůstatek ve výši 65 049,84 Kč. Stěžovatelka doložila také výpis ze dne 28. 2. 2018 z účtu č. 2016350020/6000, vedeného u PPF banky, a. s., s účetním zůstatkem 0 Kč.

[13] V podané kasační stížnosti stěžovatelka poukázala na skutečnost, že v jiném řízení jí stejný soud na základě týchž dokumentů osvobození od soudních poplatků přiznal. K této námitce je však předně nutné upozornit, že poukazovaná usnesení krajského soudu, která stěžovatelka doložila, jsou dřívějšího data. Konkrétně se jedná o usnesení krajského soudu ze dne 15. 8. 2017, č. j. 65 Af 45/2017 - 26, kterým bylo stěžovatelce přiznáno osvobození od soudních poplatků v celém rozsahu, a ze dne 29. 1. 2018, č. j. 75 Co 23/2018 - 137, kterým bylo stěžovatelce přiznáno osvobození od soudních poplatků ve výši 90 %. Naproti tomu listina, na jejímž základě krajský soud v nyní řešené věci postavil svůj závěr o tom, že stěžovatelka má dostatek finančních prostředků k zaplacení soudního poplatku, tedy výpis z jejího bankovního účtu č. 2016350004/6000, pochází ze dne 28. 2. 2018, tj. z doby po vydání obou zmíněných usnesení. Z výpisu tohoto účtu ze dne 29. 12. 2017 přitom vyplývá, že částka zde uložená byla blokována, avšak informace o blokaci již není uvedena na pozdějších výpisech ze dne 31. 1. 2018 a ze dne 28. 2. 2018. Tvrzení stěžovatelky, že krajský soud v rámci dřívějších usnesení vycházel ze stejného skutkového a majetkového stavu, tak nelze přisvědčit.

[14] V daném kontextu je pak třeba zdůraznit také to, že dle judikatury Nejvyššího správního soudu ani sama skutečnost, že stěžovatelka byla v některých řízeních krajským soudem osvobozena od soudních poplatků a v jiných nikoliv, nepředstavuje rozpornou rozhodovací praxi soudu. Rozhodnutí o osvobození od soudních poplatků je totiž pouze procesním rozhodnutím, které je navíc významně závislé na konkrétních okolnostech každé projednávané věci v určité době (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2015, č. j. 3 As 51/2015 - 16). Krajský soud tudíž nebyl svým dřívějším rozhodnutím o osvobození stěžovatelky od soudních poplatků vázán.

[15] Stěžovatelka dále namítla, že krajský soud dospěl na základě jí předložených listin ke špatným právním závěrům, neboť žádný majetek ani finanční obnos nemá a peníze na jejím účtu jsou předmětem exekuce vedené správcem daně. Tyto informace mají být soudu zřejmé i z jeho úřední činnosti. Povinnost doložit nedostatek finančních prostředků pro úspěch žádosti o osvobození od soudních poplatků je však jednoznačně na účastníku řízení. Pokud ji tento nesplní, soud jeho výdělkové a majetkové možnosti z úřední povinnosti nezjišťuje (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2011, č. j. 3 Ads 80/2011 - 122, a ze dne 25. 1. 2005, č. j. 7 Azs 343/2004 - 50). Nevěrohodnost či neúplnost tvrzení účastníka řízení ohledně existence předpokladů

pro osvobození od soudních poplatků vylučuje možnost vyhovění žádosti (viz např. rozsudek ze dne 26. 8. 2009, č. j. 1 As 39/2009 - 88).

[16] Stěžovatelka sice tvrdí, že peněžní částka ve výši 65 049,84 Kč je předmětem exekuce vedené správcem daně, nicméně tuto skutečnost nijak neprokázala. Jak už bylo shora konstatováno, výpis z předmětného účtu ze dne 29. 12. 2017 dokládá, že částka zde uložená byla blokována, avšak informace o blokaci již není uvedena na pozdějších výpisech ze dne 31. 1. 2018 a ze dne 28. 2. 2018. Jestliže tedy stěžovatelka chtěla vyvrátit závěr krajského soudu a tvrdila, že peníze na tomto účtu jsou blokovány i nadále, měla toto své tvrzení rovněž doložit. Z předložených listin však žádné takové zjištění nevyplývá.

[17] Zbývající argumentace stěžovatelky obsažená v kasační stížnosti (viz bod [4]) pak byla uplatněna zcela obecným způsobem. Jedná se o tvrzení, která stěžovatelka blíže neprokazuje a která by nadto ani nemohla zvrátit závěr o tom, že tato určitou finanční částkou k zaplacení soudního poplatku disponuje.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

[19] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. listopadu 2018

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu